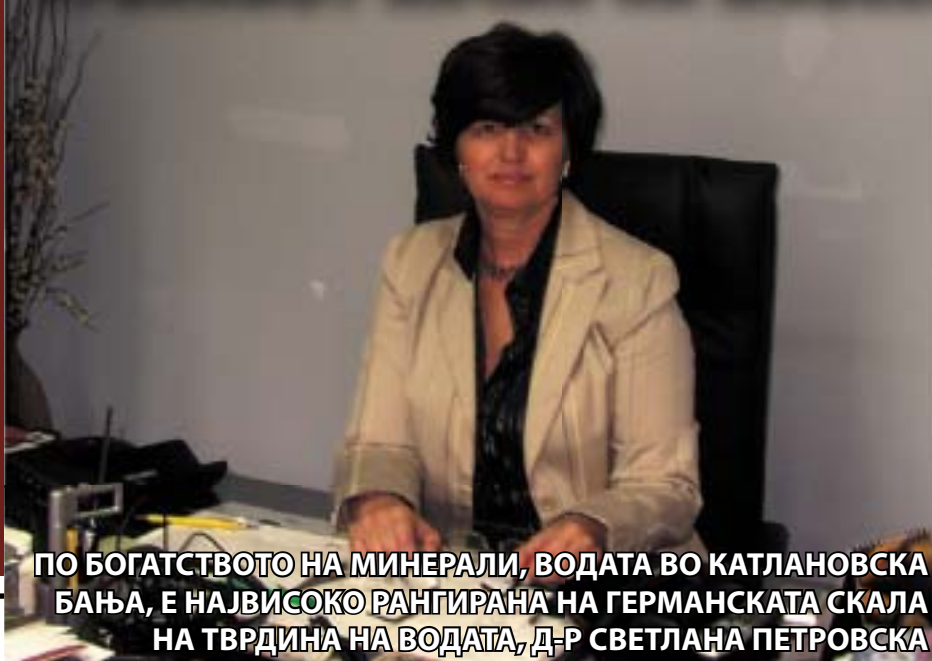

НАЦИОНАЛНО БОГАТСТВО

Чудотворната катлановска вода низ вековите го крепела здравјето на римските патриции, византиските императори и османлиските паши. Лекување се применува и денес, но новина е тоа што по успешната трансформација, и изградбата на модерниот велнес и спа центар, Катлановска Бања е место каде луѓето доаѓаат за да се релаксираат и за да се пронајдат сами себе.

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

СПА И ВЕЛНЕС ЦЕНТРИТЕ НА КА УРБАНИОТ НАЧИН НА ЖИВЕЕЊЕ

ПО БОГАТСТВОТО НА МИНЕРАЛИ, ВОДАТА ВО КАТЛАНОВСКА БАЊА, Е НАЈВИСОКО РАНГИРАНА НА ГЕРМАНСКАТА СКАЛА НА ТВРДИНА НА ВОДАТА, Д-Р СВЕТЛАНА ПЕТРОВСКА

СИМБИОЗАТА МЕЃУ СОН ВОДАТА И ЗЕМЈАТА СТА МЕЛЕМ ЗА ДУШАТА И ТЕ

Доколку сакате да побегнете од секојдневните обврски, да го надминете стресот предизвикан од забрзаното темпо на животот, но и доколку сакате да се опуштите, да се релаксирате, тогаш реновираната Катлановска Бања, особено модерниот спа и велнес центар, се идеално решение. Центри за релаксација и уживање, раскошни базени, сали за вежбање, џакузи, фински сауни и спа-капсули. Ако до пред некое време Катлановска Бања беше само лекувалиште за луѓе со здравствени проблеми, од неодамна воедно е и место каде луѓето бараат спас од урбаното живеење. Но, и не мора многу да патуваат за уживањето да стане дел од нивниот начин на живот. Катлановска Бања е оддалечена само 25 километри од Скопје. Се наоѓа на десниот брег на реката Пчиња.

Во овој момент Катлановска Бања е приватна организација. Со успешната трансформација оваа Бања е еден од ретките позитивни примери во Македонија како може да се продолжи со работа, односно да се реализираат однапред поставени цели. Во делот на јавното здравство, Катлановска Бања е сертифицирана установа од Министерството за здравство во делот на про-

должено лекување и специјализирана медицинска рехабилитација.

"Тоа значи, сите состојби, односно луѓето со посттравматизми, хируршки зафати, дегенеративен ревматизам... се упатуваат кај нас на продолжено лекување и рехабилитација. Во тој дел имаме цврста соработка со Фондот и нашата трансформација воопшто не влијаеше, односно и сега потпишуваме договори со него. Во овој момент само уште Дебарска Бања има потпишано договор со Фондот и нуди услуги, кои се покриени со сини картони. Имаме голем тим од стручни лица, околу четириесеттина се во областа на здравството. Од нив 7 доктори се специјалисти, односно 6 се специјалисти физијатри, кои се поврзани со областа која ја работиме како специјалност, а 1 доктор е интернист. Бањата има тим од стручно оспособени терапевти, физиотерапевти и виши физиотерапевти, како и медицински сестри. Од аспект на стручниот пристап во третманите, сметам дека ги задоволуваме сите критериуми и потреби на пациентите. Уште во 2000 г., додека бевме во системот на јавно здравство, имавме визија што сакаме да направиме од Катлановска Бања. Далеку беше трансформацијата. Но, се оби-

Водите на Катлановска Бања лекуваат: хроничен ревматизам на зглобовите и на мускулите, невралгии, ишијас, рани, костоболки, туберкулоза, анемија, болки настани од повреди, фрактури, парализа, болести на женски полови органи, импотенција, несоница, камен во бубрези, неплодност, дијабетес, хроничен бронхитис.

довме да видиме како во Европа се применува овој дел од лекувањето. Што е различно меѓу луѓето во Македонија и во западните земји? Ако кај нас се доаѓа во бања само ако постои сериозен здравствен проблем, или ако лицето е во напредна возраст во која има потреба за лекување на дегенеративен ревматизам, во Европа луѓето постојано одат во бања. Европскиот човек два-три пати седмично доаѓа на вакво место, се релаксира, го намалува стресот, се ослободува од сè она што му создавало напрегатност во текот на работните денови. Тука минува неколку часа, при што се применуваат сите дополнителни методи, кои се развиени во таквите центри, значи релаксациони масажи,

ЦЕТО, НУВА ЛОТО

капсули, со што се ослободуваат токсините, арома терапији... Тоа се содржини кои ги има во центрите низ Европа. Оттаму се роди желбата Катлановска Бања да ја претставиме со нови содржини, и да ги привлечеме не само луѓето на средна возраст, туку и младите. Пред сè, изготвивме физибилити студија, која точно дефинираше што сакаме да направиме, потоа следуваше студија на рентабилност, односно колку

На Пајтингеровата табла била забележана поврзаност на некогашен Ниш со Скопје и понатаму со Стоби. На оваа табла имало знак за бања, и тогаш и денес на патот Скопје-Стоби се наоѓа Катлановска Бања. Ова го потврдува нејзиното значење, која уште за време на владеењето на Рим на овие простори била позната како значајно лекувалиште. На вдалбнатините на карпите каде течела термална вода, и тоа од двете страни на брегот на реката Пчиња, сè уште се испишани имињата на некогашната римска аристократија.

НАЦИОНАЛНО БОГАТСТВО

тоа ќе биде исплатливо на овие простори, по што направивме главен и изведбен проект, идејно решение, главен технички дизајн. Тогаш како јавна установа, се наметнавме во националната стратегија на државата, односно во владината програма за инвестиции во јавниот сектор. Нешто и реализиравме по пат на донации, но чекавме поволен момент кога ќе почне реализацијата на главниот проект. Тргнавме од базенскиот комплекс и од велнес содржината, затоа што тоа сепак е срцето на установа", истакнува д-р Светлана Петровска, еден од управниците на Катлановска Бања.

БОГАТСТВО СО МИНЕРАЛИ

По богатството на минерали водата во Катлановска Бања е највисоко рангирана на германската скала на тврдина на водата. Споредбено, само уште изворите на Гранд Виши во Франција имаат таков состав на минерали. Водата е неверојатно лековита, па затоа е одлучено да не се прави никаква измена во нејзиниот состав, односно каков што е составот на водата од извориштето, кое се наоѓа еден километар од Бањата, таков е и нејзиниот состав во базенскиот комплекс каде се применува во лекувањето.

"Она што во моментот е реализирано е само третина од големиот проект. Веќе ги правиме последните подготовки да се префрлиме на останатиот дел. Сега овој базенски комплекс го користат и пациентите и оние кои се корисници на велнес услугите. Наша заложба е следниот базенски комплекс и големиот велнес центар да бидат наменети само за оние кои ќе доаѓаат исклучително за таков вид услуги. Во Европа тие две категории корисници на услуги во никој случај не влијаат едни на други, затоа што меѓу себе си оставаат лош впечаток. Тој што доаѓа да се релаксира не сака да гледа луѓе кои во определен период од животот се хендикепирани, им се случила несреќа и обратно. Затоа, новиот базенски комплекс и големиот велнес центар ќе бидат со посебен влез", вели д-р Петровска.

Таа објаснува и дека во велнес центарот внесуваат нови содржини, а разликата меѓу овој центар и многуте други кои ги има на секој чекор во градот, е во тоа што во нивниот се работи со високопрофесионален пристап од страна на стручен тим, кој е со соодветна школска подготовка, при што не штедат за едукација. Всушност, кај нив се применува медицински и спа велнес.

Во Западна Европа и во светот велнес како тренд се јавува во последниве десеттина години, но тој влече корени од пред повеќе илјадници години. Практично, првите јавни купатила постоеле и кај Византијците, и кај Римјаните, Османлиите. Тоа не е ништо ниво, но значи раѓање на една подзаборавена

ЗА СОНЦЕТО, ВОДАТА И ПОВТОРНОТО РАЃАЊЕ

Пролетта, 540 година

Кога верниот генерал Белисариус се доближи до Катланово немаше големи очекувања. "Чумата не бира ни по род, ни по заслуга", се обеспокојуваше. Кога пред три месеци го остави својот цар Јустинијан Прима во бањата, тој беше половина поминат на другата страна.

... Ноќта кога го викнаа во царската палата, тој прв пат го виде царот како човек. Потемнет во очите и усните, токму како што тоа можеше да се види и кај болните во најсиромашните маала на Константинопол, царот му даде знак да пријде. "Однеси ме дома", му шепнаа усните. "Ако можам да закрепнам, можам единствено во Македонија"...

Патот кој верниот Белисариус два пати го врвеше не беше кус. Но, тој не беше ништо во споредба со тоа колку долга му се чинеше патеката од мостот на Пчиња до древната крепост на бањата. Со симнат шлем и поготивен в раце да го земе најтешкиот товар, царската круна која требаше да ја врати во Константинопол, Белисариус застана пред двокрилната порта. Кога тешките балвани мрднаа, утринското сонце се проби од другата страна и удри силно во неговото лице. Како што се ширеа портите, така се ширеше вербата на Белисариус во зборовите на Јустинијан Прима: "Катланово е котелот каде сонцето се раѓа. Ако нешто може да ме излекува, тогаш тоа е таму, меѓу сонцето и водата". Таму, низ карпата, земјата и дрвјата кои се топеа под утринските зраци, низ испарувањата на водата, во која вреше карпата и карпата во која вреше водата, го здогледа во целиот сјас и беспрекорна мажественост својот господар. ...Јустинијан Прима стоеше пред него со раширени раце и насмевка која велеше - ти реков".

култура на живеење-на јавни места луѓето да се среќаваат, заедно да прават бања и да уживаат во моментите кои и сега се применуваат. Во турските, римските купатила луѓето се пареле на висока температура на водата, користеле масажи со етерични масла. Тоа се места каде човек се релаксира, опушта, се ослободува од стресот, од негативната енергија. Велнесот му помага на човекот да се осознае сам себе, да ги развие сите сетила, да се засака сам себеси.

"Кога престојувате - дополнува Петровска - во прекрасна атмосфера, со тивка музика, кога некој ви посветува исклучително внимание, со вештите раце на терапевтите и топлата вода во базените... се чувствувате како препороден. Токму затоа по завршувањето на трансформацијата направивме ребрендирање, односно ново лого. Символиката на нашето лого е непресушната циркулација меѓу сонцето, водата, земјата. Тоа се гледа во боите на логото, а по формата тоа е феталниот облик на човекот. Значи, кога ќе дојдете овде повторно се раѓате, излегувате како новороденче".

Минералите со кои избобилува вода-

та во Катлановска Бања ќе се користат и во козметичката индустрија, за што веќе е отпочната долгата процедура.

"Стручни тимови работеа на утврдувањето на тој состав, а сега ја утврдуваат и исправноста на минералите за користење во козметиката. Го чекаме извештајот од Р333. Составот на водата е сличен со тој на водата од изворите на Град Виши, а сите знаеме, особено жените, дека козметичката линија Виши е меѓу најквалитетните и постигнува исклучителна употреба. Во догледно време сакаме да изработиме и наша козметичка линија. Ќе промовираме и нов производ, кој веќе го користиме, тоа е парафанго, мешавина на парафин и кал, односно глина од катлановското поднебје", објаснува Петровска.

РОДЕНДЕНСКИ ПРОСЛАВИ

Во однос на можностите и услугите, таа посочува дека може да се изнајмува и малиот базен.

"Ме радува тоа што сè почесто доаѓаат млади, што и ни е крајна цел, да ги научиме луѓето дека има и други катчиња каде можат да си поминат убаво.

Од скромното искуство, од неколку месеци колку што работи велнес центарот, можам да издвојам неколку роденденски прослави. А имавме и моминска вечер. Другарките на невестата го изнајмија базенот. Тие сакаа да се почувствуваат како римски патрицији. Тоа и им го овозможивме. Базенот работеше само за нив, околу него им ставивме свеќи, во водата лотосови цветови и свежо исечено овошје, пијалаци по желба, кандирано овошје".

Управничката вели дека во план им е да се направи и отворен базен, кој со топла врска ќе биде поврзан со внатрешноста. Околу базенот ќе биде инсталирано и подно греење и ќе може да се користи и во зимските месеци, нешто што во Европа многу често се практикува.

Откако ќе биде завршен базенскиот комплекс, ќе се обновува хотелот. Веќе архитектите работат на идејното решение. Ќе се внимава хотелот да има 3-4 ѕвезди бидејќи, како што потенцира д-р Петровска, сепак тоа е стара градба.

Иако во Европа повеќе се практикува дневен велнес, сепак има луѓе кои сакаат викендот да го минат во Катланово. И сега може тука да се престојува како гостин. Во составот на болницата има и неколку апартмани.

И покрај убавините во велнес центарот, првичниот впечаток од надворешниот изглед на зградата во која е сместена болницата е лош.

"Јас - констатира Петровска - велам тоа е како приказната 'Алиса во земјата на чудата'. На луѓето не им се верува. Доаѓаат групи за да го видат базенот. Првата глетка е очајна, но кога ќе влезете внатре како да влегувате во друг свет. Имаме луксузен ресторан, кој ќе биде придружен дел на велнесот. Доколку изберете некој од третманите кои подолго траат, на пример за 'Александар', 'Јустинијан' се потребни неколку часа, тука можете да консумирате здрава храна".

За болничкиот капацитет вели дека ќе остане ист. Зградата е изградена во 1967 година. Во тоа време такви биле стандардите, Бањата е направена како синдикално одморалиште, со едно купатило на кат. Сега се планира секоја болничка соба да има посебно купатило.

Во однос на можностите кои ги нуди велнес центарот, д-р Петровска потенцира:

"Европејците сами нè пронајдоа, тие се ловци по моќните велнес индустрии и ни оддадоа признание. Инспирирани од сè што видоа понудија да дадат идејно решение. Нивното видување е да се направи нешто ултрамодерно, што ќе ги има корените од традиционалното, да биде како старите јавни купатила, со огромни мермерни постаменти на кои ќе се затоплува телото, со базени, тропски дождови, со променлива температура и влажност во просторијата, всушност нешто невидено".

